

Ὅτι πάντες οἱ χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἀναγινώσκωσι τὰς Γραφάς

Πάντες μὲν οἱ χριστιανοὶ οἱ εἰδότες γράμματα, χρεωστοῦσι νὰ ἀναγινώσκωσι τὴν θείαν Γραφήν· ἐπειδὴ, καθὼς λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, χωρὶς τῆς ἀναγνώσεως τῶν θείων Γραφῶν δὲν δύναται τις νὰ σωθῆ· «Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστι τινὰ σωθῆναι, μὴ συνεχῶς ἀναγνώσεως ἀπολαύοντα πνευματικῆς¹ καὶ ἐπειδὴ, ὡς λέγει ὁ Ἰωάννης τῆς Κλίμακος· «Οὐ μετρίως φωτίζειν καὶ ἐπισυνάγειν τὸν νοῦν ἢ ἀνάγνωσις πέφυκε· λόγοι γὰρ Πνεύματος ἁγίου ὑπάρχουσι, καὶ τοὺς μετερχομένους πάντως ρυθμίζουσιν» (Λόγ. κζ' κεφ. μζ')· λέγει δὲ καὶ ὁ ἅγιος Ἐφραίμ· «Ὁν τρόπον ἢ σάλπιγξ βοῶσα ἐν καιρῷ πολέμου, διεγείρει τῶν γενναίων ἀγωνιστῶν τὴν προθυμίαν κατὰ τῶν ἀντιδίκων, οὕτω καὶ αἱ θεῖαι Γραφαὶ διεγείρουσί σου τὴν προθυμίαν εἰς τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀνδρίζουσί σε κατὰ τῶν παθῶν· διὸ ἀδελφέ μου, νῆψον ἀσφαλῶς καὶ σπούδασον ἀεὶ τῇ ἀναγνώσει τῶν θείων Γραφῶν προσκολλᾶσθαι, ἵνα σε διδάξωσι τὸ πῶς δεῖ φυγεῖν τὰς παγίδας τοῦ ἐχθροῦ καὶ καταλαβεῖν τὴν αἰώνιον ζωὴν». Ὅλοι, λέγω, χρεωστοῦσι νὰ ἀναγινώσκωσιν ὡς ὠφελίμους τὰς Γραφάς².

1) Καὶ ἀλλαγῶς δὲ ὁ αὐτὸς θεῖος Χρυσόστομος κατηγορεῖ τοὺς λαϊκοὺς χριστιανούς, διότι ἀμελοῦσι καὶ δὲν ἀναγινώσκουσι τὰς θεῖας Γραφάς· καὶ ἀνατρέπων τὴν πρόφασιν, ἣν προβάλλουσι περὶ τούτου οἱ τοιοῦτοι λαϊκοὶ λέγοντες· «Οὐκ εἰμι τῶν μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ἔχω καὶ παιδία καὶ οἰκίας ἐπιμελοῦμα· ταύτην λέγω τὴν πρόφασιν ἀνατρέπων λέγει· «τοῦτο γὰρ ἔστιν, ὃ πάντα ἐλυμῆναι· ὅτι ἐκεῖνοις μόνοις (τοῖς μοναχοῖς δηλ.) νομίζετε προσήκειν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων Γραφῶν, πολλῶ πλεον ἐκείνων ὑμεῖς δεόμενοι· τοῖς γὰρ ἐν μέσῳ πολέμων στρεφομένοις καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τραύματα δεχομένοις, τούτοις μάλιστα δεῖ φαρμάκων· ὥστε τοῦ μὴ ἀναγινώσκειν πολλῶ χειρὸν τὸ καὶ περιττὸν τὸ πρᾶγμα νομίζειν. Ταῦτα γὰρ σατανικῆς μελέτης τὰ ῥήματα» (ὁμιλ. β' εἰς τὸν Ματθαῖον). Ὁ αὐτὸς δὲ Πατὴρ ἔχει καὶ λόγον ἐπιγραφόμενον· «Ὅτι χρήσιμος ἢ τῶν Γραφῶν ἀνάγνωσις».

2) Τί λέγω ὅτι ὠφελεῖ ἡ πνευματικὴ ἀνάγνωσις; καὶ αὐτὴ μόνη ἡ θεωρία τῶν θείων Γραφῶν μεγάλην προξενεῖ τὴν ὠφέλειαν κατὰ τὸν αὐτὸν θεῖον Χρυσόστομον, λέγοντα· «Ἐνθα ἂν ἡ βιβλία πνευματικά, πᾶσα ἐκεῖθεν ἐλαύνεται ἐνέργεια διαβολικὴ, καὶ πολλὴ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἀρετῆς παρὰ κλησὶς γίνεται· καὶ αὐτὴ γὰρ καθ' ἑαυτὴν τῶν βιβλίων ἢ ὄψις ὀκνηροτέρους ἡμᾶς πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἐργάζεται· κἂν τε γὰρ τολμήσωμέν τι τῶν ἀπνηγορευμένων καὶ ἀκαθάρτους ἡμᾶς πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἐργάζεται· κἂν τε γὰρ τολμήσωμέν τι τῶν ἀπνηγορευμένων καὶ ἀκαθάρτους ἑαυτοὺς ἐργασώμεθα, ἐπανιόντες οἴκαδε καὶ τὰ βιβλία ὀρῶντες, μᾶλλον ἡμῶν καταδικάζομεν τὸ συνειδός, καὶ πρὸς τὸ τοῖς αὐτοῖς περιπεσεῖν, ὀκνηρότεροι γινόμεθα· ἂν τε κάλιν ἐν ἀγίωσύνῃ διατελώμεν, πλείονα ἐκεῖθεν λαμβάνομεν τὴν ὠφέλειαν· ἅμα γὰρ ἥψατό τις τοῦ Εὐαγγελίου καὶ μετερρῦθμισεν ἑαυτοῦ τὴν διάνοιαν, εὐθέως καὶ τῶν βιωτικῶν ἀπέστησε καὶ ἀπο τῆς ὄψεως μόνης αὐτῆς» (λόγ. γ' εἰς τὸν Λάζαρον).

Διὰ τοῦτο καὶ ὅτε οἱ παλαιοὶ ἤθελον νὰ ἀναγνώσωσι βιβλίον πνευματικόν, ἐνιπτον πρῶτον τὰς χεῖρας καὶ ἔπειτα τὸ ἀνεγίνωσκον, διὰ νὰ δεῖξωσιν τὴν εὐλάβειαν, ἣν εἶχον εἰς τὰ ἱερὰ βιβλία, καθὼς καὶ τοῦτο ὁ Χρυσόστομος βεβαίως λέγων· «Εὐθέως γοῦν συστελλόμεθα καὶ τὰς χεῖρας νιπτόμεθα, ὅταν βιβλίον βουλώμεθα λαβεῖν· καὶ γυνὴ κἂν ἀκατακάλυπτος ἦ, περιτίθεται εὐθέως τὸ φᾶρος, τῆς ἔνδοθεν εὐλαβείας τὸ δείγμα ἐνδεικνυμένη» (ὁμιλ. νγ' εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην).